

Vprašanja kandidatom za predsednika Kinološke zveze Slovenije 2013

- Kakšen je vaš odnos do trenutno še veljavnega in do novega predloga Zakona o zaščiti hišnih živali ter njemu podrejenih pravilnikov? Poznate spremembe, ki se prav zdaj obravnavajo v Državnem zboru? Menite, da se moramo kinologi (vzreditelji, tekmovalci, razstavljalci, vodniki, ...) dosledno ravnati po njem, ali dopuščate možnosti izjem pod okriljem odločitev KZS?

Državljeni Slovenije smo zavezani spoštovati slovensko zakonodajo in vanjo spada tudi Zakon o zaščiti hišnih živali, katerega moramo spoštovati tudi vsi kinologi, brez izjem. Trenutno veljavni Zakon o zaščiti hišnih živali poskuša v svojih določbah čim bolj ščititi dobrobit živali, jo zaščititi pred mučenjem in izkoriščanjem v nepotrebne materialne cilje. Vsekakor pozdravljam nove spremembe Zakona o zaščiti živali, ki so v obravnavi v Državnem zboru in bodo poskušale še bolj zaščititi dobrobit živali, tukaj mislim predvsem področje pri uporabi živali v znanstvene namene, prepoved obrednega klanja brez predhodnega omamljanja, itd., pomembna, za kinologe zelo pozitivna novost, ki naj bi se uvedla po 1. 1. 2015, pa je določba, ki definira področje »izvor psa« in prepoved prodaje psov in mačk, ki ne izhajajo iz lastne vzreje nosilca dejavnosti. Te določbe bodo pomagale preprečiti goljufije na področju prodaje psov preko številnih preprodajalcev, katerim smo danes priča.

- Kako ocenjujete seznanjenost kinologov z zakonodajo o zaščiti živali? Menite, da bi bila ustanovitev komisije za zaščito živali pri KZS smiselna? Če da, kaj bi bile lahko po vašem mnenju naloge take komisije?

Čeprav smo kinologi, kot vsi državljani, dolžni spoštovati zakonodajo, v katero spada tudi Zakon o zaščiti živali, menim, da kinologi s tem zakonom niso seznanjeni na zavidljivi ravni. Del krivde za to nosi tudi Kinološka zveza Slovenije s premalo intenzivnim osveščanjem o določbah zakona, predvsem tistih, ki zadevajo področje kinologije in zaščite psa. Osebnostno se mi ustanovitev komisije za zaščito živali pri KZS ne zdi smiselna, iz preprostega razloga, da bi bila to le dodatna komisija, zelo smiselna pa se mi zdi uvedba etičnega kodeksa za zaščito psa v kinologiji, ki bi vseboval jasne določbe s ciljem, da se čim bolj zaščiti psa na vseh področjih kinologije pred morebitnim mučenjem ali izkoriščanjem, katerega posledica bi bilo ogroženo zdravje psa in občutno zmanjšana kvaliteta življenja. Kodeks bi moral vsebovati tudi vse predvidene sankcije ob kršitvah določb, kakor tudi navedbo organa, ki bi sprejemal končne odločitve v vezi s kršenjem kodeksa.

- Ste seznanjeni s predlogom o popolni prepovedi kupiranja repov pri psih, za katerega je veliko možnosti, da bo v kratkem v Državnem zboru tudi sprejet? Kaj nameravate kot predsednica KZS storiti za dosledno upoštevanje te prepovedi med slovenskimi vzreditelji pasemskih psov?

Da, seznanjena sem s predlogom prepovedi krajšanja repov psom zaradi estetskih razlogov, ki bo zelo verjetno sprejet. Sprememba bo zavezovala vse vzreditelje, naloga Kinološke zveze Slovenije pa bo poskrbeti za dosledno upoštevanje te prepovedi in njeno vključitev v vzrejne pravilnike.

- V zadnjem času se pojavljajo nesmiselne zahteve s strani 'strokovne' javnosti pri sprejemanju nove zakonodaje s področja zaščite živali. Nepoznavanje IPO športa s strani predlagateljev nove zakonodaje se je pokazalo kot velika ovira, saj bi nam sprememba zakona kmalu prepovedala šolanje vaj obrambe. Kaj nameravate kot predsednica KZS storiti, da nam državna zakonodaja ne bo prepovedala IPO športa, oz. da taki predlogi ne bodo več ogrožali kinoloških športov?

Ni mi poznano, koliko je KZS sodelovala pri pripravi sprememb Zakona o zaščiti živali, vsekakor pa bi morala sodelovati na področjih, ki zadevajo kinologijo, kamor spada tudi športna disciplina IPO. Pojavlja se vprašanje, ali se je kdo trudil razložiti zakonodajalcem namen in predvsem vsebino IPO discipline, da je sestavni del tega športa tudi šolanje vaj obrambe.

Vsekakor bi se trudila preprečiti ukinitvev IPO športa in se zavzemala, da bi se v zakonske določbe vključile nove odredbe, ki bi ščitile to kinološko disciplino, za pomoč pa bi vključila tudi »nosilca discipline«, mednarodno kinološko zvezo FCI. Poskušala bi doseči, da se trenutnemu zakonu o zaščiti živali v 5. členu doda nova alineja z vsebino »psi, katerih ugriz je posledica šolanja vaj obrambe po programu IPO – FCI«.

- Podpirate obvezno tetoviranje za pse lovskih pasem in če ga, zakaj? Če ga ne, kaj nameravate kot predsednica KZS storiti za popolno ukinitvev tetoviranja?

Oseбно menim, da je tetoviranje psov, ki so že ustrezno označeni v skladu z evropsko direktivo (čipirani), popolnoma nepotrebno, vendar pa je potrebno spoštovati odločitev najvišjega strokovnega organa lovske smeri, zbora sodnikov za lovske pasme. Kot predsednica bi poskušala vzpostaviti dialog z lovskimi kinologi, da ponovno odločajo o argumentih in smiselnosti tetoviranja psov lovskih pasem.

- Kako osebno ocenjujete 'strokovnost' nekega kinologa? So za vas pomembnejši njegovo delo, kinološki dosežki in izkušnje (vzreja, tekmovanja, delo, ...) ali njegov status in vpliv znotraj članic in KZS? Se nameravate kot predsednica KZS zavzemati za višji strokoven nivo vseh kinoloških 'členov' (poznavanje zakonodaje in ostalih kinoloških pravil, vzreje, genetike ...) in če da, na kakšen način?

Brezkompromisno, »strokovnost« nekega kinologa zame pomeni skupek njegovih vrlin, kot so: znanje, delo, izkušnje in dosežki. Njegov status ali vpliv nimata nobene vrednosti, če ne razpolaga z omenjenimi vrtilinami. Če bom izvoljena, si bom prizadevala za organizacijo strokovnih seminarjev z različnih področij: za sodniške pripravnike, sodnike, vzreditelje, vzrejne komisije, organizatorje prireditvev, strokovno osebje itd. K sodelovanju bi poleg specialistov z raznih področij kinologije povabila tudi zunanje sodelavce: veterinarje, genetike, ... Seminarji ne bi temeljili samo na teoriji, ampak tudi na praktičnem (vsebinskem) prikazu.

- Je po vašem mnenju promocija pasemske vzreje psov tudi ena od vlog KZS, ali menite, da je to samo naloga pasemskih klubov in samih vzrediteljev? Ali menite, da je dosedanja promocija vzreje pasemskih psov zadovoljiva? Če menite, da ni, kaj nameravate v zvezi s tem kot predsednica KZS storiti?

Promocija pasemske vzreje bi morala biti ena od ključnih vlog KZS, pasemski klubi in vzreditelji pa dodatna veja pri promociji pasemske vzreje. Dosedanja promocija nikakor ni na zadovoljivi ravni, ljudje še vedno ne razumejo, kaj pomeni rodovnik psa. KZS bi morala svojo spletno stran veliko bolj izkoristiti v informacijske namene, namenjena bi morala biti poznavalcem in začetnikom. K sodelovanju pri promociji kinologije bi lahko povabili razne medije. Uvedli bi tradicionalni kinološki dan, namenjen izključno širši javnosti (začetnikom), kjer bi se lahko seznanili z raznimi kinološkimi področji, med njimi tudi s pasemsko vzrejo.

- Kaj menite, da bi bilo potrebno storiti, da bi kupci v Sloveniji kupovali več psov z rodovniki in manj t.i. 'čistokrvnih psov brez rodovnikov'? Kakšno vlogo KZS vidite pri tej nalogi?

KZS bi morala biti veliko bolj aktivna pri promociji pasemske vzreje, ljudi seznanjati, da »čistokrven pes brez rodovnika« sploh ne obstaja, zakaj se lastniki psov odločajo za nerodovniško vzrejo (vzrejna prepoved, genetske bolezni, nestabilen karakter) in opozarjati ljudi na morebitne posledice ob nakupu »čistokrvnega psa brez rodovnika« (psi s hudimi dednimi napakami, netipičnost pasme, karakterne težave itd.).

- Pri prodaji in nakupu pasjih mladičev z rodovnikom ne moremo govoriti o absolutnih garancijah na zdravje, lahko pa o nekaterih drugih garancijah, ki so povezane z dokumenti, izdanimi s strani vzrejnih komisij in KZS. Ali menite, da so kupci kot potrošniki dovolj zavarovani ob nakupu mladiča z rodovnikom, ki ga je izdala KZS? Kaj vi vidite kot varnost potrošnika ob nakupu psa z rodovnikom, ki mu jo nudijo vzrejna komisija, vzrejno-tetovirni referent, rodovna knjiga in KZS na splošno s svojimi storitvami in izdanimi dokumenti? Kaj bi po vašem mnenju KZS lahko na tem področju bolje storila? Kakšno je vaše mnenje o obvezni uvedbi DNA testov?

Rodovnik psa ne pomeni absolutne garancije za zdravje psa, saj so zakoni narave nepredvidljivi, nam pa pomeni garancijo, da je bil postopek vzreje nadzorovan, v skladu z vzrejnimi pravili. Rodovnik nam nudi podatke o prednikih, njihovih zdravstvenih izvidih, morebitnih prvaštvih. Vsekakor je nakup psa z rodovnikom neprimerljivo bolj varen kot nakup psa brez rodovnika, bi pa bilo smiselno, da bi se uvedla tudi kupoprodajna pogodba med vzrediteljem in kupcem mladiča, ki bi vsebovala jasna obojestransko določila pravic in dolžnosti.

Obvezna uvedba DNA testov se mi zdi smiselna, saj bi bila s tem zagotovljena absolutna garancija, da smo kupili mladiča, ki je naveden v rodovniku. Seveda pod pogojem, da za vzreditelje to ne bi pomenilo prehudega finančnega bremena.

- Vidite kakšno možnost vključitve vzrediteljev in mladih sodnikov v oblikovanje prihodnosti in vizije vzreje? Kaj menite o vključitvi sodnikov - pasemskih specialistov v vzrejne komisije in na vzrejne preglede? Ali menite, da sedanji sodniki v vzrejnih komisijah dovolj natančno poznajo pasemske standarde, navodila matičnih pasemskih klubov in FCI ter sprotne spremembe v pasmi, ki jo vzrejno ocenjujejo?

Osebnopodpiram možnost vključitve vzrediteljev v vzrejne komisije, osebo, ki bi jo pooblastil pasemski klub in bi zastopala stališče pasemskega kluba, obveščala komisijo o priporočilih iz matične dežele, o aktualni problematiki, vzrejni politiki po svetu itd. Navsezadnje so ravno vzreditelji tisti, ki so najbolj seznanjeni z aktualnimi zadevami v svoji pasmi. Tudi mladim sodnikom se mora ponuditi možnost sodelovanja pri vzrejnih komisijah, kar nekatere komisije tudi omogočajo. Sodniki so večinoma zelo dobro seznanjeni s pasemskimi standardi, težje pa bi trdili, da so seznanjeni z navodili matičnih pasemskih klubov in s sprotnimi spremembami v pasmi. In ravno zaradi tega bi bilo smiselno vključiti v delovanje vzrejne komisije tudi vzreditelje, ki bi bili zadolženi, da seznanjajo komisijo o vseh novostih.

- Kaj menite o dosednji obveščenosti kinologov in javnosti o pomembnih odločitvah KZS oz. drugih novostih s področja delovanja organov, vzreje, športne kinologije, prireditelj, sankcioniranja organizacij ter posameznikov, ...? Predvsem gre za razne sklepe organov KZS, spremembe pravil na FCI, napotke o odgovorni oskrbi in vzreji psov ter podobno, ki zadevajo kinologe in njihovo kinološko udejstvovanje (vzreja, šolanje, tekmovanja, razstave ...). Je obveščenost po vašem mnenju preslaba ali zadovoljiva? Če menite, da je slaba, kaj nameravate kot predsednica KZS storiti za izboljšanje?

Obveščenost javnosti o pomembnih odločitvah KZS, oziroma zagotavljanje javnosti dela KZS v skladu s 6., 7. in 9. členom Statuta KZS, je trenutno skoraj nična. Morebitnemu novemu mlademu kinologu, ki bi se želel nekoliko bolj seznaniti z delovanjem organov KZS, je to popolnoma onemogočeno, saj so iz arhiva obvestil izginili tudi nekoč objavljeni zapisniki. Vsi organi KZS bi morali strogo spoštovati svoj najvišji akt, Statut KZS, in v skladu z njimi zagotavljati javnost dela z objavo vseh sklepov, kakor tudi ostalih strokovnih obvestil, med njimi tudi številnih obvestil FCI na spletni strani KZS in reviji Kinolog. Kot novost bi uvedla »dan odprtih vrat«, na katerem bi članice imele možnost osebne vpogleda v delovanje KZS, se spoznale z osebnim pisarjem in funkcionarji organov KZS.

- Nameravate kot predsednica KZS za člane članic KZS (vzreditelje, tekmovalce, vodnike psov ...) uvesti kakšno obliko neposredne komunikacije (odgovori po emailu, govorilne ure, okrogle mize, ...), ali sprejemanje in reševanje vprašanj, pobud, idej in mnenj le-teh povsem prepuščate notranjemu delovanju kinoloških društev in pasemskih klubov, oz. ste naklonjeni 'zaprti' obliki komunikacije med klubom/društvom in vrhom KZS?

Zveza so njene članice, s katerimi mora imeti vodstvo konstantne neposredne stike, prisluhniti njihovi problematiki in jo poskušati tudi rešiti. Osebno bi uvedla uradne ure predsednika KZS (npr. 1 x tedensko) in omogočila zainteresiranim osebne razgovore, občasno bi organizirali okrogle mize za vse članice, na katerih bi lahko predstavile svoje ideje, predloge in spregovorile o aktualni problematiki. Osebno zelo poudarjam obojestransko komunikacijo med članicami in organi KZS in večjo prisotnost vodstva na terenu.

- V vseh kinoloških društvih, ki se ukvarjajo s šolanjem psov, inštruktorji tečajnike pripravljajo na opravljanje izpita B-BH, ki pa nima za vodnike praktično nobene vrednosti, ker je izpit domislica KZS, uradno pa nepriznan. Na kakšen način nameravate kot predsednica KZS doseči uradno veljavo in priznanje izpita? Ali boste zakonodajalcem predlagali morebitne ugodnosti v povezavi z zakonodajnimi omejitvami za vodnike, ki izpit opravijo?

Kaj naj bi uradno priznanje izpita pomenilo, mi ni povsem jasno. Program izpita B-BH je po mojih informacijah precej podoben programom v ostalih članicah FCI in ni nek konstrukt, ki bi nastal iz trenutnega vzgiba, zato tisti, ki ga opravijo, z njim vsekakor pridobijo pomembno znanje. Uspešno šolanje psa je že samo po sebi korak k upoštevanju zakonodaje, ki ne dovoljuje, da bi psi povzročali škodo ali ogrožali človeška življenja. Nedvomno so šolani psi glede tega precej manj tvegani kot nešolani ali celo napačno šolani. Opravljen izpit B-BH je pokazatelj, da je pes vsaj do določene stopnje socializiran in vzgojen. Domnevam, da bi sodišče to dejstvo upoštevalo kot olajševalno okoliščino, če bi kdaj prišlo do razsojanja o krivdi lastnika, katerega šolan pes je povzročil škodo. K temu bi lahko največ pripomogli izvedenci, ki so tudi sami kinologi. Sama torej kot predsednica ne bi mogla neposredno vplivati na »uradno« priznanje kinoloških izpitov, bi pa z vzpodbujanjem šolanja psov pomagala k spoznanju širše javnosti, da je naložba v šolanje bistveno manj tvegana kot kasnejše plačevanje odškodnin in moralno breme, ki ga lahko nosi lastnik nevezanega psa.

- V IPO športu se v zadnjih letih soočamo z nezainteresiranostjo KZS za delovno kinologijo in za ta šport. Izgleda tako, kot da se KZS sramuje IPO športa. Na večjih kinoloških prireditvah vidimo tako prikaze agilityja, frizbija, plesa s psi, rally obediencia, skoraj nikoli pa ne vidimo prikaza najzahtevnejšega pasjega športa. To se nam zdi nesprejemljivo, ker igra IPO program pomembno vlogo v vzreji delovnih pasem, saj lahko z njim ugotavljamo delovno sposobnost in značaj psa. Predvsem se nam zdi pomembno, da se šport v pravilni luči prikaže širši javnosti. Kaj nameravate kot predsednica KZS narediti za popularizacijo IPO športa in za seznanjanje širše javnosti z njim?

Da je IPO šport v slovenski kinologiji padel pod sramoten nivo, dokazuje tudi nedavna FCI statistika prireditev na tem področju, kjer je Slovenija med vsemi članicami FCI pristala tako rekoč popolnoma na dnu in nam kaže alarmantno stanje. KZS bi morala veliko bolj aktivno sodelovati pri spodbujanju zanimanja za ta šport, svojim članicam omogočiti in pomagati pri organizaciji prireditev na tem področju, vzpodbuditi »tekmovalnost«. Smiselna bi bila tudi zaostritev vzrejnih pravil pri delovnih pasmah z obveznim IPO izpitom, kar bi posledično pomenilo tudi večjo dejavnost v tej disciplini. Na razne kinološke prireditve bi se morali vrniti prikaz poslušnosti in vaje iz obrambe, ljudem vedno najbolj zanimiv prikaz dela s psom.

- Agility je po številčnosti in uspehih na svetovnem nivoju najuspešnejša športno-kinološka

disciplina. Kakšna je vaša vizija za razvoj agilitija v prihodnosti? Kako lahko po vašem mnenju KZS prispeva k razvoju te športne discipline?

Moja vizija za razvoj agilitija v prihodnosti je predvsem v pripravljenosti prisluhniti idejam, predlogom, nasvetom »agilitašev« ter jim pomagati in omogočiti, da sami uresničijo svojo vizijo razvoja v tej disciplini. Moj namen ni vsiljevati lastno vizijo, ampak soustvarjanje vizij.

- Trenutno je kinološka zveza za mešančke odprta samo v smislu šolanja in udejstvovanja v pasjih športih. Če želi imeti KZS vpliv na populacijo lastnikov psov, bi morala poleg manjšinske populacije z rodovniki targetirati tudi populacijo brez rodovnikov. Kakšen se vam zdi najprimernejši način za privabljanje lastnikov mešancev?

Lastniki mešancev imajo najbrž raznolike predstave o svojem sobivanju s psom. Nekateri verjetno sploh ne vedo, da se v kinoloških društvih lahko ukvarjajo s šolanjem, športom, reševanjem in podobnim, čeprav njihov pes nima rodovnika. Na kinoloških dnevih, ki sem si jih zamislila kot del svojega programa, bodo tudi ti lastniki lahko spoznali možnosti, ki jim jih nudi kinologija. Na lokalnem nivoju bodo društva tudi sama (in s pomočjo KZS) lahko poskrbela za večjo promocijo svojih dejavnosti. Nekateri bodo tako sploh zvedeli, da se na področju kinologije dogaja široka paleta organiziranih dejavnosti, primernih za skoraj vse pse. Tudi na področju zdravja, prehranjevanja in permanentne vzgoje psa rodovnik ne igra velike vloge. Kinološki dan in ostale oblike javnega prikaza dejavnosti se mi zato zdijo najprimernejši način za pridobivanje novih kinologov, ne glede na to, ali se njihovi psi ponašajo z rodovnikom ali ne.

- Ali menite, da lahko ljudje, ki tesno sodelujejo pri organizaciji razstave, sprejemajo prijave, izdelujejo sodniške liste in podobno, na isti razstavi tudi razstavljajo? Se vam zdi takšno početje etično in pošteno do drugih razstavljalcev? Kaj boste storila kot predsednica KZS, da se v bodoče to ne bo dogajalo?

Sicer ne obstaja pravilo (KZS, FCI), ki bi osebam, ki sodelujejo pri organizaciji razstave, prepovedovalo razstavljati na isti razstavi, se pa pojavlja utemeljeno vprašanje, ali je to etično in pošteno do drugih razstavljalcev. Po odzivu in mnenju razstavljalcev to vsekakor ni in njihovo mnenje bi se moralo upoštevati in spoštovati, to stališče pa zagovarjam tudi osebno. Med strokovna pravila bi bilo potrebno dodati tudi omenjeno etično stališče, ki bi omejevalo ožjemu organizacijskemu odboru sodelovati kot razstavljalcev na isti razstavi.

- Kaj menite o nazivu 'razstavni prvak', kot ga je že 1. 1. 2009 potrdila FCI za mednarodni šampionat C.I.E. in kaj boste kot predsednica KZS storila za njegovo uveljavitev v Sloveniji?

O FCI nazivu »razstavni prvak« (C.I.E.) nimam osebnega mnenja, saj je ta naziv izdelek samega FCI, je pa privlačen za lastnike lovskih in delovnih pasem, ki lahko s svojim psom dosežejo mednarodni naziv »razstavni prvak« brez delovnega izpita. V Sloveniji imamo pse, ki so že dosegli ta naziv, sicer pa je pri nas na splošno še zelo nepoznan. KZS bi na svoji spletni strani morala poleg pogojev za slovenskega prvaka objaviti tudi pogoje za dosego mednarodnih prvaštev (razstavnih in delovnih).

- Ali menite, da je pavšalna članarina za članice KZS najbolj ustrezna in pravična? Če ne, kakšen je vaš predlog?

Trenutna pavšalna članarina ni najbolj ustrezna in pravična, predvsem pri društvih, ki beležijo nižje število članov, članarina pa jim predstavlja edini prihodek. Potrebno bi bilo pripraviti bolj pravičen vzorec zaračunavanja članarine, npr. določen znesek na člana članice KZS, kar pomeni, da bi članice plačevale članarino glede na število svojih članov.

- Ali je za vas obstoj KZS d.o.o. smiseln? Če je, zakaj?

Obstoj KZS d.o.o. se mi zdi zelo smiseln. Kinološka zveza Slovenije bi s svojim hčerinskim podjetjem morala izkoristiti svoj »ugoden« monopolni položaj in bolj temeljito tržiti svoje storitve in izdelke, ne samo na področju razstav, ampak bi svoje dejavnosti lahko razširila na ostala donosna tržna področja. KZS d.o.o. bi lahko postala glavni vir prihodkov KZS, s čimer bi lahko finančno razbremenili članice KZS, npr. z nižanjem članarine na simbolično vrednost.